

ROODHALSFUTEN IN JUVENIEL KLEED

Frank Neijts

Van 24 tot en met 26 augustus 1982 verbleef een Roodhalsfuut in juveniel kleed op de afgraving De Landsard te Veldhoven. Een identieke vogel werd op 31 augustus 1983 waargenomen op de Valkenswaardse Visvijvers.

Nu zijn Roodhalsfuten so wie so zeldzame gasten in Zuidoost Brabant met maar een handvol waarnemingen na 1966, maar tevens betrof het in beide gevallen vogels in een kleed, dat niet beschreven staat in de klassieke veldgidsen. Wel vinden we het beschreven en/of afgebeeld in de grotere handboeken en in het boekje van Johnson (1978).

Het merkwaardige is, dat de Roodhalsfuut als enige Europese fuutachtige een soort overgangskleed heeft tussen donskleed en winterkleed. Dit laatste krijgen ze pas later in de herfst en is niet te onderscheiden van dat van de adulten. De andere Europese futen hebben meteen na het donskleed een verenpak, dat veel lijkt op dat van de volwassen vogels in winterkleed (Cramp & Simmons 1978). De beschrijving van de door mij waargenomen vogels luidt als volgt:

"Wel wat lijkend op adulte Roodhalsfuut in broedkleed, maar het roodbruin van hals en bovenborst lichter van tint en niet zo scherp afgesneden van de lichte wangen. Kruin vooraan vrijwel zwart, naar achteren toe lichter wordend. Over de witachtige wangen twee donkere, overlangse strepen als bij juveniele Fuut. Snavelbasis althans bij de Veldhovense vogel geelachtig".

Beide vogels werden onder ideale omstandigheden waargenomen.

(N.B.: Johnsson beeldt een dergelijke vogel af met een donkere snavelbasis, kontra de Veldhovense Roodhalsfuut én Cramp & Simmons).

Hoewel de determinatie als Roodhalsfuut weinig problemen opleverde (middelgrote, plompe fuut met dikke nek en korte, stevige snavel) leek het toch wel interessant voor een kort stukje in "Veldwerk". Vermoedelijk immers kennen veel waarnemers in Oost-Brabant dit kleed niet en zouden er dus door in verwarring kunnen worden gebracht. Op enige afstand kan zo'n vogel worden gedetermineerd als adulte Roodhalsfuut in zomerkleed of, minder logisch maar zeker denkbaar, als een door olie besmeurde juveniele Fuut! Zo herinner ik me tenminste een Bontbekplevier met een door olie "prachtig" kastanjebruin geworden onderzijde, die een hele lijst van Aziatische en Afrikaanse dwaalgasten naar zijn kop geslingerd kreeg...

Literatuur

- Cramp, S. & K.E.L. Simmons 1978. The birds of the Western Palearctic. Vol. 1. Oxford, London & New York.
Johnsson, L. 1978. Birds of Lake, River, Marsh and Field. Middlesex, England.